

Jasiuk, Jerzy

Nowości w zbiorach Muzeum Techniki

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 19/2, 424

1974

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NOWOŚCI W ZBIORACH MUZEUM TECHNIKI

Zasady pracy muzealnej, zwłaszcza w placówkach posiadających ekspozycje oparte na szczegółowych, przemyślanych scenariuszach, nie pozwalają na automatyczne włączanie w skład tych ekspozycji obiektów nowo nabytych, o które wzbogacają się zbiory. Nabytki wędrują z reguły do magazynu i są udostępniane społeczeństwu dopiero po zmianie ekspozycji, a więc przeciętnie po uływie paru lat.

Aby zniwelować ujemne efekty tego zjawiska i umożliwić zwiedzającym zapoznanie się z nowymi obiektami zorganizowany został specjalny pokaz pt. *Nowości w zbiorach Muzeum Techniki*. Zgromadzono na nim przykłady najbardziej wartościowych lub charakterystycznych nabytków, pochodzących z darów i zakupów, które miały miejsce w 1973 r.

Pokaz został otwarty 17 grudnia 1973 r.

Wśród zgromadzonych eksponatów były m.in. posiadające dużą wartość historyczną, zwłaszcza dla dokumentacji dziejów techniki polskiej np. maszyna do pisania marki »Idea« z 1923 r., skonstruowana przez Władysława Paciorkiewicza i wyprodukowana w założonej przez niego „Pierwszej Polskiej Fabryce Maszyn do Pisania” w Bydgoszczy, podobnie medal wybity dla upamiętnienia budowy drogi bitej z Warszawy do Brześcia w 1823 r. Trzeba w tym miejscu zwrócić uwagę, że znaczna wśród nabytków liczba obiektów związanych z techniką polską nie stanowiła przypadku, lecz wynik celowego działania na odcinku wzbogacania zbiorów.

Obok wartościowych zabytków znalazło się również miejsce dla pewnego rodzaju ciekawostek technicznych „z myszką”, jak choćby maszynka do ostrzenia ołówków z początku bieżącego stulecia, marki »Jupiter 2«, należąca przed kilkudziesięciu laty do etatowego wyposażenia biurowego.

Wybór eksponatów przedstawionych na pokazie został dokonany w taki sposób, aby reprezentowały one wszystkie kierunki rozwoju zbiorów Muzeum Techniki. Dlatego obok obiektów historycznych znalazły się również przykłady współczesnych osiągnięć technicznych.

Pokaz, który był dostępny dla publiczności przez okres trzech miesięcy, spotkał się z zainteresowaniem. Postanowiono więc powtarzać tego rodzaju imprezę w następnych latach.

Jerzy Jasiuk

Z HISTORII NAUK MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZYCH W GDAŃSKU

W cyklu imprez Roku Nauki Polskiej Wydział III Nauk Matematyczno-Przyrodniczych Gdańskiego Towarzystwa Naukowego zorganizował 30 listopada 1973 r. sesję naukową na temat przeszłości i stanu obecnego nauk matematyczno-przyrodniczych w Gdańsku, na której wygłoszono 10 referatów.

Doc. dr hab. Bolesław Augustowski w słowie wstępnym ogólnie nakreślił rozwój nauk matematycznych i przyrodniczych w Gdańsku od XVI w.

Doc. dr hab. Bohdan Kozerski wygłosił referat *Nauki geologiczne w badaniach regionu gdańskiego*, prezentując dorobek myśli geologicznej związanej z Gdańskiem od lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku.

Trzeci kolejny referat, *Z dziejów geografii gdańskiej*, wygłosiła dr Kazimiera Augustowska. Najwięcej uwagi referentka poświęciła okresowi XVI—XVIII w.¹,

¹ Odnotujemy tu pewną nieścisłość: dzieło G. Rzączyńskiego *Historia naturalis curiosa Regni Poloniae...* z 1721 r. ukazało się nie w Gdańsku — jak podała referentka — ale w Sandomierzu. W Gdańsku ukazało się inne dzieło Rzączyńskiego: *Auctuarium Historiae naturalis...* (1742 r., a więc już po śmierci autora, który zmarł w r. 1737).